

פרק ג

סקודות

מס' 3 לש' 1926

מס' 30 לש' 1934

לזיוויס מיוס —

1.2.26

29.6.27

16.7.27

27.3.28

24.4.28

21.6.28

22.9.28

12.4.32

פרק ג.

מחלות בעלי חיים.

פקודה בדבר מחלות בעלי חיים.

[1 בינואר, 1926]

השם הקצר

1. פקודה זו תקרא פקודת מחלות בעלי חיים.

חלק א. — פירוש.

פירוש

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן, מלבד אם ענין

הכתוב יחייב פירוש אחר—

לזיוויס מיוס—

27.3.28

22.9.28

מס' 30 לש' 1934

-בעלי חיים" פירושה כל בהמת מקנה ובעלי חיים אחרים מעלי גרה, וכלבים,

חתולים, קופים, ארנבות, עופות, לרבות עופות בית, ברווזים, אוזים,

יונים, עופות גויניאה ותרנגולי הודו וכל בהמה אחרת וכל עוף אחר

שהנציב העליון יכריז עליהם בצו שיפורסם בעהון הרשמי שהם

נכללים במונח "בעלי חיים" לצורך פקודה זו;

-נבלה" פרושה נבלת בעל חי, לרבות חלק מנבלתו, ובשרו, עצמותיו,

עורו, גלדו, טלפיו, קרניו, צמריו, פסלתו, או כל חלק אחר של

בעל חי;

-בקר" פרושו פרים, תאו, פרות, שורים, עגלות ועגלים;

-מחלה" פירושה דבר הבקר, מחלת הטלפים והפה, דלקת קרום החזה

והריאות, גחלת, שחור השתן, אבעבועות הכבשים, גרב הכבשים,

מחלת תולעת הקבה בכבשים ובעזים (המכונה בארץ בשם גיאם),

אבעבועות העזים, גרב העזים, קדחת החזירים, שושנת החזירים,

שחין הגמלים, הסוסים, הפרדים והחמורים, נחרת, כרסכת, מגפת

דלקת כלי הלשד בבהמות, דלקת כיבית בכלי הלשד, מחלת הדורין,

שחפת, כלבת, מחלת הפלה מרבקת בבקר, קדחת שחור השתן, קדחת גלית בעזים, דילוח דמי, מחלות הקרצית מלדה, חלירע בעופות, דבר העופות, טיפוס-מעים בעופות, שלשול מתגי לבן בעופות, אבעבועות העופות (לרבות אסכרת העופות) וכל מחלה מנגעת ומדבקת שהנציב העליון יכריז עליה בצו שיפורסם בעתון הרשמי שהיא נכללת במונח "מחלה" לצורך פקודה זו;

"מספוא" פירושו חציר, תבואה או כל חומר אחר המשמש בדרך כלל למאכל לבעלי חיים;

"מצע" פירושו תבן או חומר אחר שנוהגים להשתמש בו למרבץ או למצע אחר לבעלי חיים, או מסביב להם;

"בעלים" פירושו כל שהנהו בעליו היחירי או החלקי של כל בעל חי, לרבות כל אדם הממונה עליו בקביעות; המחזיק בבית או במגרש שנמצא בו חתול או כלב רואים אותו כבעליו של החתול או הכלב, כל עוד לא הוכח ההיפך;

"מקנה" פירושו בקר, כבשים, עזים, גמלים, סוסים, פרדים, חמורים, חזירים ועופות;

15 מיוס—
1.2.26
29.6.27
16.7.27
24.4.28
21.6.28
מס' 30 לש' 1934

"מפקח על מקנה" פירושו מרכיב נסיובה וטרינרי, פקיד ראשי בהסגר הבהמות, שומר הסגר הבהמות וכל שנתמנה ע"י הנציב העליון בצו לשמש מפקח על מקנה;

"פקיד וטרינרי" פירושו מי שנתמנה על ידי הנציב העליון לשמש פקיד וטרינרי ממשלתי.

חלק ב. — אמצעים לעצירת מחלות.

3. כל שיש ברשותו או בהשגחתו בעל חי שנפגע במחלה או החשוד כפגוע במחלה חייב לעשות את הדברים הבאים בהקדם האפשרי:—

(א) להודיע על כך למוכתר או לראש אחר של הכפר, לשיך השבט או לפקיד המחוז הקרוב ביותר;

(ב) להבדיל אותם בעלי חיים מבעלי חיים שלא נפגעו במחלה או לא נחשדו בה;

בעלי חיים שנפגעו במחלות חובה להודיע עליהם ולהבדילם.

(ג) לדאוג לכך שיקשרו אותם בעלי חיים או שיניחום במקום מסוגר:

בתנאי שאם האדם שברשותו או בהשגחתו נמצא בעל החי נוסע בים, עליו להודיע את הדבר לפקידות המכס עם הגיעו לחוף; ואם הוא נוסע ביבשה, עליו להודיע לשוטר הקרוב ביותר.

4. כל פקיד ממשלה או פקיד עירייה, או שיש של שבט, או כל אדם שיש לו רשיון לשמש רופא וטרינרי שהודיעו על בעל חי שנפגע במחלה או שנחשד בכך, חייב להודיע את הדבר מיד לפקיד הוטרינרי הקרוב ביותר, והלה יתן את ההוראות הדרושות וישמש באמצעים שיהא צורך בהם לברור מציאותה וטיבה של המחלה, ומשיתברר לו קיומה של המחלה ישלח דין וחשבון לפקיד הוטרינרי הראשי.

צריך לשלח הודעה לפקיד הוטרינרי

5. משנתברר לפקיד מחוזי שקיימת במחוזו מחלה הפוגעת בבעלי חיים, עליו לצוות להודיע את הדבר מיד לכל המוכתרים, למחזיקי המשקים ולבעלי המקנה שבסביבה.

צריך להודיע לאכרים את דבר פרוץ המחלה

6. כל פקיד וטרינרי יכול לצוות לשחוט כל בעל חי שנפגע במחלה או שנחשד בכך או כל בעל חי שבא במגע עם בעל חי חולה או שהיה עשוי בדרך אחרת להנגע או להדבק במחלה.

שחית בעלי חי שנפגעו במחלה

חלק ג. — סמכויותיהם של פקידים.

7. מת בעל חי ממחלה, יכול כל פקיד מחוזי או פקיד וטרינרי או מפקח על מקנה ליתן הוראות בנוגע לקבורתם, להשמדתם או לסילוקם של הנבלה, המצע, הזבל והמספוא.

קבורת נבלות של בעלי חיים מנוגעים במחלות, וכו'

8. כל פקיד וטרינרי יכול בכל עת לדרוש שבעל חי יבדק, שירכיבו בו זרק, שיזו עליו, שיטבילוהו, ירחצוהו או יחטאוהו בדרך אחרת או יעצרוהו זמן מסוים בהסגר, מקום שהוא מוצא שיש צורך בכך כדי למנוע את התפשטות המחלה.

הסמכות לבדוק בעל חי, להרכיב בו זרק ולטרוח חטוי (ריזונפקציה) וכו'

9. כדי לגלות או לקבוע דיאגנוזה של מחלה יוכל כל פקיד וטרינרי לקחת מכל בעל חי טפות דם לבדיקה או לעשות בדיקות אחרות ככל אשר ימצא לנחוץ.

הסמכות להוציא לפעל בדיקות

10. כדי למנוע התפשטותה של מחלה יוכל הפקיד הוטרינרי הראשי לאסור תערוכת מקנה בכל מקום שהוא, או מכירת מקנה בשקים פומביים או בחצרות

הסמכות לאסור תערוכות הבמות שחיטה, וכו'

מכירה פרטיות, או לאסור בכל מקום שהוא שחיטת בהמות למאכל ומכירת בשר או נבלות או כל חלק מהן.

11. יכול כל פקיד מחוזי או פקיד וטרינרי או מפקח על מקנה להכנס לכל תחום סמכות כניסה קרקע, בנין, דיר, מקום או מרכבה שיש בהם, או החשודים שיש בהם, כל בעל חי, נבלה, מצע, זבל או מספוא, ויכול הוא לבדקם כדי לברר אם איזה בעל חי הנמצא שם חולה בכל מחלה או אם בעל החי, הנבלה, המצע, הזבל או המספוא יש בהם כדי להעביר מחלה, או כדי לברר אם נתקיימו כהלכה התקנות, הצוויים או ההוראות שניתנו עפ"י פקודה זו בנידון נקוי וחטוי.

12. בעליהם של כל בעל חי, נבלה, מצע, זבל או מספוא חייבים להגיש אותם הסמכות לערוך בקורת לבקורת לכשירדשו לכך ע"י כל פקיד מחוזי, פקיד וטרינרי או מפקח על מקנה.

13. מי שנדרש עפ"י פקודה זו או עפ"י כל תקנה, צו או הוראה שניתנו על פיה, לעשות כל מעשה או דבר ולא קיים את הדרישה, יוכל כל פקיד וטרינרי או פקיד מחוזי או מפקח על מקנה לדאוג לעשייתו של אותו מעשה או דבר על חשבונו של אותו אדם.

חלק ד. פיצויים.

14. (1) בהתחשב עם הוראות הסעיף הבא, ישולמו דמי פצוי לבעליו של בעל חי שנשחט עפ"י פקודה זו, כדלקמן: —

(א) מקום שהיה בעל החי מנוגע במחלה, ישולם מחצית שויו כפי שהיה סמוך להתנגעותו במחלה, אך על מנת שדמי הפצויים לא יעלו על סכומים אלה: לסוסים—עשרה פונטים, לפרדים—שמונה פונטים, לחמורים—שלושה פונטים, לבקר—שבעה פונטים וחמש מאות מיל, לגמלים—שני פונטים וחמש מאות מיל ולכבשים ועזים—חמש מאות מיל.

(ב) מקום שלא נפגע בעל החי כאמור אלא נחשד בכך, ישולם שויו כפי שהיה סמוך לשחיטתו:

בתנאי ששויה של כל נבלה שימצאה ראויה לשמוש ינוכה מסכום הפצויים שישולם, ודמי הפצויים לא יעלו על סכומים אלה: לסוסים — עשרים פונט, לפרדים — ששה עשר פונט, לחמורים — ששה פונטים, לבקר — חמשה עשר פונט, לגמלים — חמשה פונטים ולכבשים ולעזים — פונט אחד.

(2) שויו של בעל חי שנשחט יקבע ע"י פקיד וטרינרי.

15. (1) כלב שנפגע בכלבת או שנחשד בכך, לא ישולמו בעדו פיצויים.

אימתי מותר
לעכב פצויים

(2) מותר לעכב את דמי הפצוי כולם או מקצתם בעד כל בעל חי שנשחט עפ"י פקודה זו כשבעליו של בעל החי נמצא אשם בעברה על הפקודה או על כל תקנה, צו או הוראה שניתנו על פיה; ושום פצוי לא ישולם בעד בעל חי שנשחט אם היה נגוע במחלה בשעה שהכניסוהו לארץ או לפני שנתאשרה הכנסתו ע"י הפקיד-המפקח שבחוף או שבמקום כניסה אחר לארץ, או אם הכניסוהו לארץ מתוך הפרת פקודה זו או מתוך הפרת כל תקנה, צו, או הוראה שנעשו על פיה.

מס' 30 לש' 1934

חלק ה—אזורים נגועים.

16. יכול הנציב העליון להכריז בכל עת בצו שיפורסם בעתון הרשמי כל אזור בפלשתינה (א"י) כאזור נגוע במחלה לצורך פקודה זו.

הנציב העליון רשאי
להכריז אזורים נגועים
מס' 30 לש' 1934

17. (1) פקיד וטרינרי שנתברר לו כי קימת, או היתה קימת, בתוך תקופת דגירתה של כל מחלה, כל מחלה בדיר, בשדה או במקום אחר, ימסור מיד הודעה למחזיק במקום, או אם אין איש מחזיק במקום, לבעל המקום הזה, ובה יכריז על המקום כעל אזור נגוע: במודעה צריך לפרסם את מקום האזור הנגוע וגבולותיו וכן באיזו מחלה הוא נגוע: העתק מן המודעה צריך לשלח לפקיד המחוזי ולפקיד הממונה על המשטרה בנפה: אפשר גם לפרסם את המודעה בעתון, לכשהפקיד הוטרינרי יחליט על כך.

על הפקיד הוטרינרי
לשלוח הודעה למחזיק
במקום הנגוע במחלה

(2) אזור שהוכרז כאזור נגוע לא יחשב כנקי ממחלה עד אם ניתנה על כך הכרזה בכתב ע"י הפקיד הוטרינרי: את ההכרזה צריך למסור לבעל המקום או השטח הנגוע בדבר או למחזיק בהם, ואם נתפרסמה ההכרזה על דבר היות האזור נגוע בעתון הרשמי, צריכה גם ההכרזה האומרת שהאזור נקי ממחלה להתפרסם בדרך זו.

(3) בפרוץ אחת המחלות המדבקות דלקמן באיזה אזור נגוע, היינו: גחלת, מחלת הפה והטלפים, נחרת, פרסמת, שחפת, כלבת, מחלת ההפלה המדבקת בבקר, קדחת גלית בעזים, או כל מחלה אחרת שהנציב העליון יכריזנה בצו בעתון הרשמי כמחלה הפוגעת בתושבי אזור נגוע, יודיע הפקיד הוטרינרי את הדבר מיד לרופא הממשלתי במחוז.

מס' 30 לש' 1934

18. (1) באין הוראות אחרות עפ"י תקנות שיתקינון עפ"י פקודה זו, תחולנה ההוראות דלקמן על כל אזור נגוע: —

הוראות שתחולנה
על אזורים נגועים

- (א) אין להעתיק שום בעל חי מכל אזור כזה אלא ברשות בכתב מאת פקיד וטרינרי;
- (ב) כל בעלי החיים באותו אזור ירעו ככל האפשר הרחק מדרך המלך;
- (ג) הפקיד הוטרינרי הראשי או הפקיד הוטרינרי או המפקח על המקנה שבאזור יוכל לדרוש מבעליו של כל בעל חי באזור לבודד אותו מבעלי חיים אחרים בתוך האזור או להעתיקו תוך תקופה מסוימת מן האזור למקום אחר, כאשר יצוה;
- (ד) פקיד וטרינרי או מפקח על מקנה יוכל לצוות להתוות בגופו של כל בעל חי באזור אותו תו כויה שהוא ימצא לנכון;
- (ה) שום אדם לא יעזוב את האזור אלא אם כן קיים את ההוראות בדבר מניעת התפשטות המחלה שיקבעו ע"י פקיד וטרינרי או מפקח על מקנה;
- (1) נבלות בעלי חיים שמתו ממחלה יקברון מיד בעומק של לא פחות משש רגלים מתחת לפני האדמה או ישרפון על חשבון הבעלים.
- (2) כל הנותן לבעל חי מתוך רשלנות להמלט מאזור נגוע הרי זה כאילו הוציא את בעל החי מאותו האזור.

חלק וי- תקנות.

19. יכול הנציב העליון להתקין תקנות* לצורך קיום מטרות פקודה זו תקנות והוראותיה; וביחוד לצורך המטרות דלקמן, כלן או מקצתן: —

- (א) ההשגחה על כל בעלי חיים שנוגעו במחלה, או החשודים בכך, או על בעלי החיים הנתונים בסכנת הדבקות או העלולים ביחוד להדבק בכל מחלה, וכן בדיקתם, עצירתם, הרכבת זרק בהם, הטוים, העברתם, התוית תו כויה בהם, טבילתם, בדיקת דמם, או שחיטתם;
- (ב) קביעת הוראות וסדרים בדבר השמדתם, קבורתם, סילוקם, וטפולם של נבלות, מספוא, מצעים, כלים, זבל או דברים אחרים הנמצאים במקום נגוע או באזור נגוע, או שהוצאו משם;

* עיין ימראי מקומות בסוף הכרך.

- (ג) איסורה או הסדרתה של הפירת הפירות כדי להוציא נבלות שנקברו ;
- (ד) איסורה או הסדרתה של תנועת בעלי החיים, הנבלות, מצעיהם, הזבל או המספוא בתוך פלשתינה (א"י) ;
- (ה) קביעת הסגר לבעלי חיים חולים או לבעלי חיים שעמדו במגע עם בעלי חיים חולים או לבעלי חיים העלולים ביחוד להדבק במחלה ;
- (ו) איסורו או הסדרתו של דבר הכנסתם של בעלי חיים, נבלות, מצעים, זבל או מספוא לפלשתינה (א"י), או דבר הוצאתם מפלשתינה (א"י), וקביעת התנאים שעל פיהם יסודר דבר הכנסתם לארץ והוצאתם ממנה ;
- (ז) קביעת הוראות בדבר נקויים וחטויים של בנינים ומקומות שבהם החזיקו או הרביצו או מחזיקים או מרביצים בעלי חיים, ושל שוקים צבוריים, חצרות מכירה פרטיות, בתי נתיבות, או מרכבות, שבהם הניחו, החזיקו או הובילו כל בעל חי ;
- (ח) קביעת הוראות בדבר חטויים של אנשים ומלבושיהם וכליהם הפרטיים שבאו במגע עם בעלי חיים חולים או עם בעלי חיים החשודים במחלה, או המטפלים באותם בעלי חיים או הנמצאים באזור נגוע ;
- (ט) קביעת מסים ותשלומים בעד בדיקת בעלי חיים, הרכבת זרק בהם, בדיקת דמם, טבילתם, חטויים או שחיתתם או בעד תעודה, רשיון, רשות או מסמך אחר הניתן או הנערך לפי כל תקנה שעפ"י פקודה זו, וכן בעד הזנת בעלי חיים שנעצרו בהסגר, כליאתם, חטויים, ובדיקתם של עורות או חלקי בהמה אחרים, ובכלל להורות הוראות לתשלום הוצאות שהוצאו ע"י הממשלה עפ"י פקודה זו ולגביהם ;
- (י) איסורו או הסדרתו של דבר הכנסת כל זרק ושריני לפלשתינה (א"י) או עיבודו בתוך הארץ, הכנסתם ועיבודם של כל נסיוב או וירוס של דבר הבקר או של כל מחלה אחרת ;
- (יא) קביעתה והסדרתה של בדיקת בעלי חיים הנשחטים למאכל, ושל נבלותיהם וקביעתו והסדרתו של דבר יסודם וסדרום של בתי מטבחים ושוקים לבעלי חיים ;
- (יב) קביעתם והסדרתם של חסימת כלבים ושמירתם ותפיסתם, מעצרו וטיפולם של כלבי הפקר, כלבים בלתי חסומים וכלבים עזובים ;

(יג) קביעתם והסדרתם של התפיסה, המעצר ואופן הטפול בכל בעל חי שעברו בו על פקודה זו, על תקנה, על צו או על הוראה שהתקינו או הוציאו על פיה;

(יד) קביעת חובותיהן של רשויות מקומיות עפ"י פקודה זו;

(טו) תקנות כלליות לשם מניעת הפצת מחלות בעלי חיים ולשם מתן תוקף ממשי למטרות פקודה זו.

חלק ז. — שונות.

סייגים לגבי מעשים שנעשו עפ"י פקודה זו

20. אין להגיש שום משפט נגד הממשלה או נגד פקיד מפקדיה על כל מעשה שנעשה בתום לב עפ"י הוראות פקודה זו או עפ"י כל תקנה, צו או הוראה שהותקנו או ניתנו על פיה; ומלבד במקרים המותנים בזה, לא ישולם לשום אדם כל פצוי על כל מעשה שנעשה עפ"י פקודה זו, אלא אם כן צוה הנציב העליון אחרת.

הסמכות לאסור בלא צו מאסר

21. (1) מי שראוהו או מצאוהו עובר עברה בנגוד לפקודה זאת או לכל תקנה שהותקנה על פיה, או החשוד על כך, יוכל כל פקיד מחוזי, פקיד וטרינרי, מפקח על מקנה או שוטר, לעצרו ולשמו במשמר בלא צו לדבר; ואם אין שמו וכתבתו ידועים לפקיד ולא מסרם האיש באופן המניח את דעתו של הפקיד, יוכל הפקיד לאסרו בלא צו מאסר:

בתנאי שאם הפקיד האוסר אינו שוטר יהא עליו למסור את העברין בלא דחיה יתרה ליד שוטר או, בהעדר שוטר, לקחת את העברין לתחנת המשטרה הקרובה ביותר.

סמכות לתפוס בעלי חיים, וכו'

(2) יכול כל פקיד וטרינרי, מפקח על מקנה, או שוטר, לתפוס ולבדוק כל בעל חי, נבלה, מרכבה, ספינה, או דבר אם הוא חושד שנעשתה או נעשית בהם עברה ויכול הוא לצוות שיקחו את אלה חזרה לכל אזור או לכל מקום שיש לחשוד שהעתיקום משם בנגוד לחוק, או יכול הוא להעתיקם לכל מקום ולעצורם שם בהתחשב עם פקודותיו של שופט שלום: כל בעל חי שתפסוהו או עצרוהו כאמור, צריך הפקיד להודיע על כך מיד לשופט שלום שיש לו שפוט במחוז שבו נעשתה התפיסה.

22. (1) כל שנמצא אשם בעברה עפ"י פקודה זו, או שעבר באיזה אופן עונשין שהוא עליה, או על כל תקנה, צו או הוראה שהותקנו או ניתנו על פי פקודה זו, יהא צפוי למאסר ששה חדשים או לקנס של מאה פונט או לשני העונשין כאחד.

(2) מי שנתחייב בדין על עברה כאמור לעיל, יוכל בית המשפט שחייבו בדין לצוות, נוסף על כל עונש אחר שיוטל עליו או במקום כל עונש כזה, שבעלי החיים או הדברים שנעשתה בהם העברה יוחרמו.

(3) כל מקום שהודיעו לשופט שאיזה בעל חי או דבר נתפסו ונעצרו עפ"י הסעיף הקודם, אלא שהאדם שנאשם בעברה בהם אינו ידוע או לא נמצא, הרי אם נתברר לו לשופט שיש יסוד להאמין שנעשתה אותה עברה, יכול הוא לצוות להחרים את הבעל חי או את הדבר:

בתנאי שלא ינתן שום צו אלא אם כן היתה הזדמנות לבעלים (אם שמים ומקום המצאם ידועים) לעמוד לפני השופט ולהראות טעם מדוע אין ליתן צו כזה.

(4) יכול שופט השלום לצוות שבעליהם של כל בעל חי או דבר שנעצרו או נתפשו ישלמו לפקיד הוטרינרי אותו הסכום שהוא ימצא למתאים לכסוי ההוצאות הכרוכות בהעברת הבעל חי או הדבר למקום המעצר, וגם דמי כלכלה בימי המעצר, אם היה זה בעל חי, וכי אם לא ישולם אותו סכום בתוך זמן שפורש בצו, יוחרם הבעל חי או הדבר.

23. כשהוטל קנס יוכל השופט להקציב חלק ממנו, ולא יותר ממחציתו, כפרס לאדם שעל יסוד הידיעות שמסר נתחייב העברין בדין.

הקצבת חלק מהקנס בתורת פרס למודיעים

24. במשפט על עברה עפ"י פקודה זו אפשר לקבל כל דו"ח חתום ע"י פקיד וטרינרי כעדות, חוץ אם רוצה הנאשם שהפקיד יופיע כעד, או כשבית המשפט מוצא צורך בנוכחותו.

דו"ח של פקיד וטרינרי ישמש עדות

25. בעליו של כל בעל חי חולה שנאשם בעברה על פקודה זו או על כל תקנה שנעשתה על פיה, רואין אותו כאילו ידע ממציא אותה של מחלה כזאת בבעל החי, אלא אם כן הוכיח לבית המשפט שלא היתה לו אותה ידיעה וכי לא יכול היה לקבל אותה ידיעה בזריזות מספקת.

מי חייב בהוכחה